

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

De beweging in beeld *populatiegerichte aanpak*

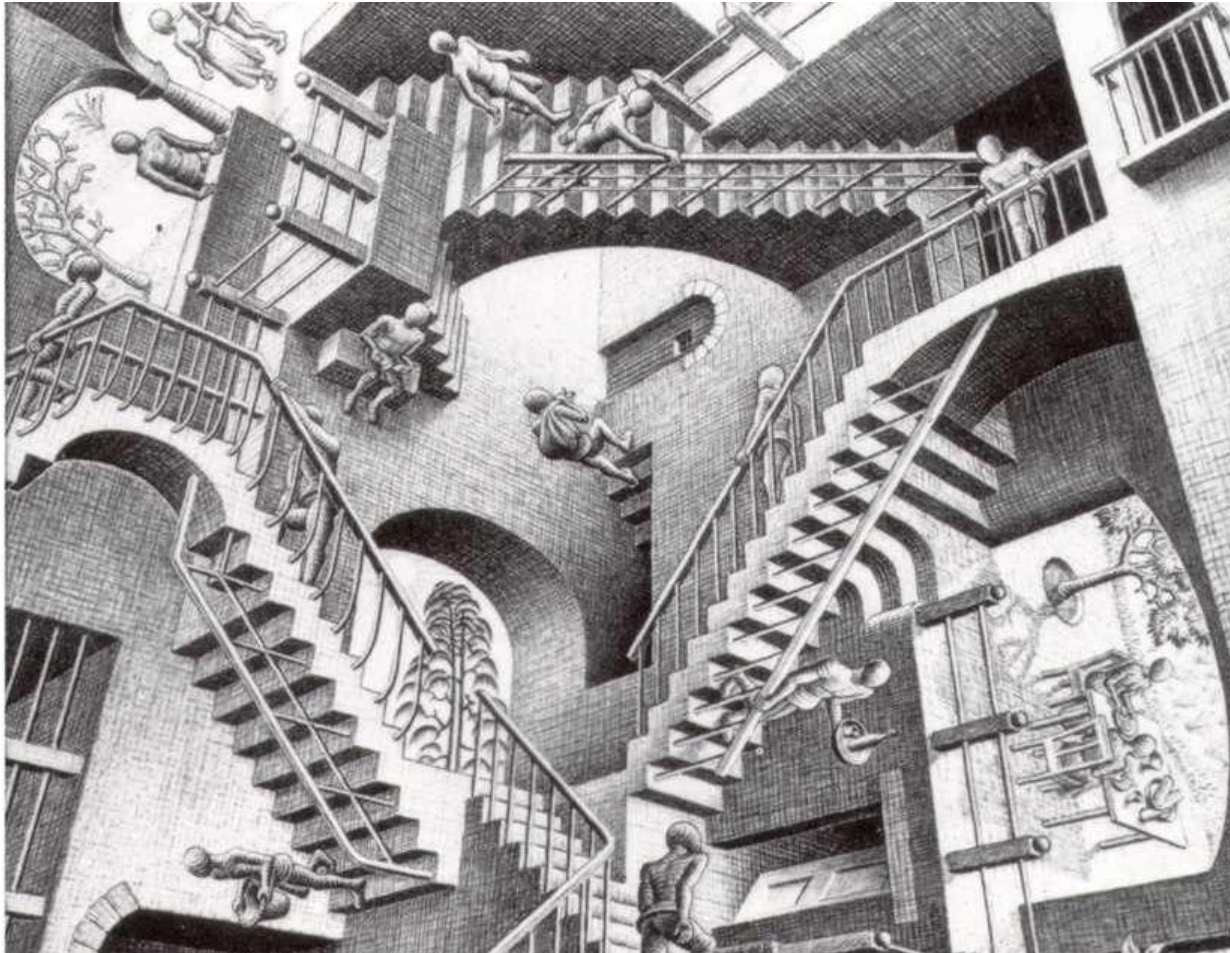
Hanneke Drewes
hanneke.drewes@rivm.nl

Gezondheid door veel factoren bepaald

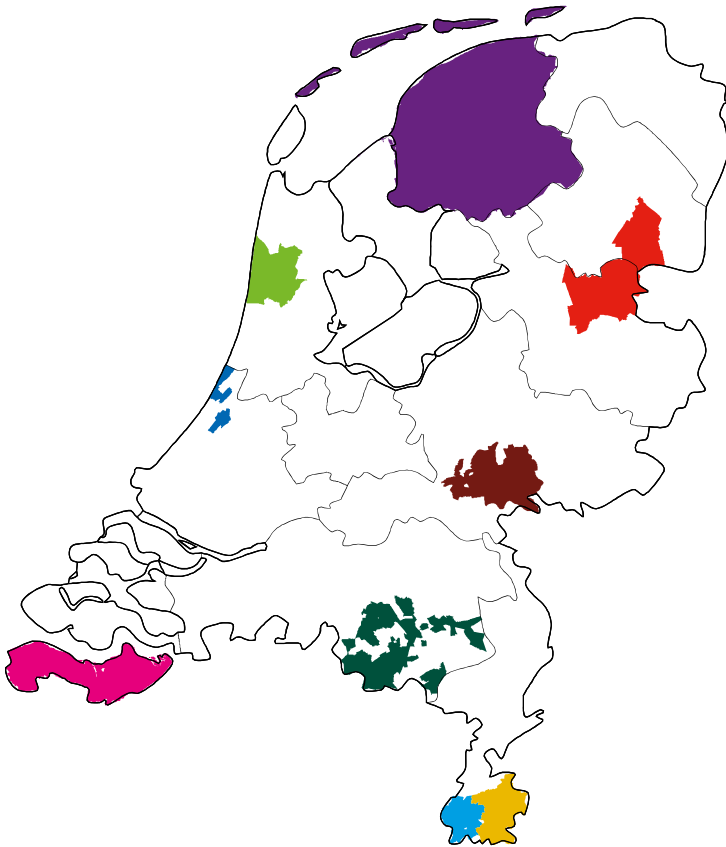

Based on Dahlgren and Whitehead

Beweging naar populatiegerichte aanpak in Nederland

Preventiecoalities

Wijkgerichte aanpak Oss - Proeftuin Ruwaard

In de preventiecoalitie Wijkgerichte aanpak Oss - Proeftuin Ruwaard werken zorgverzekeraars VGZ en CZ, de gemeente Oss, zorgaanbieders van wonen, welzijn, preventie en arbeidsintegratie en wijkbewoners zelf samen. Zij richten zich in de wijk Ruwaard met een programmatische aanpak op het creëren van een vitale wijk, waar bewoners tegen lagere kosten een betere (positieve) gezondheid ervaren. De aanpak startte als 'Proeftuinregio' vanuit gesprekken tussen een wethouder en een bestuurder van een verpleeg- en verzorgingsinstelling. Hier zijn gaandeweg steeds lokale partijen bij betrokken.

[Lees meer over hoe er in de Wijkgerichte aanpak Oss wordt samengewerkt](#)

Vitaal Twente

In de preventiecoalitie Vitaal Twente bundelen zorgverzekeraar Menzis, 14 Twentse gemeenten en diverse partners hun krachten. Samen willen zij de vitaliteit van inwoners verbeteren. Vitaal Twente ondersteunt inwoners bij het vergroten van de regie op hun eigen vitaliteit door middel van het stimuleren van (samenwerking op) technologische innovaties. De organisatie en financiering is verdeeld over partners. De preventiecoalitie helpt om het proces te versnellen, landelijk in beeld te zijn en biedt ruimte om tools en methoden te ontwikkelen.

[Lees meer over hoe er binnen Vitaal Twente wordt samengewerkt](#)

Amstelland: samenhangende zorgketen valpreventie

De preventiecoalitie Amstelland wil ervaring opdoen met een samenhangende zorgketen met meerdere partijen gericht op valpreventie voor de thuiswonende ouderen (vanaf 65 jaar) met een verhoogd risico op vallen. Zorg en Zekerheid start een structurele samenwerking met de gemeente Amstelveen en later ook met andere gemeenten om zo gezamenlijk te zorgen dat ouderen minder vallen en een zo goed mogelijke kwaliteit van leven en gezondheid behouden.

[Lees binnenkort meer hoe er binnen Amstelland wordt samengewerkt](#)

Samen sterk in zorg regio Alkmaar

Gemeenten in de regio Alkmaar en zorgverzekeraar VGZ willen met de preventiecoalitie komen tot een toekomstbestendige samenwerking tussen huisartsen en sociale teams in de regio, gericht op preventie die goed georganiseerd en geborgd is. Ze starten met een preventieve aanpak bij kinderen en jeugdigen. Daarnaast verbreden ze de samenwerking naar zorg en preventie voor GGZ-patiënten en kwetsbare ouderen. Uitgangspunt is het leveren van zorg op maat, dichtbij en toegankelijk. Het belang van de cliënt staat centraal.

[Lees binnenkort meer hoe er binnen Samen sterk in zorg regio Alkmaar wordt samengewerkt](#)

Samen Gezond in Deventer

In de preventiecoalitie Samen Gezond Deventer werken gemeente Deventer en zorgverzekeraar Eno met diverse andere partners uit onderwijs, zorg, welzijn, bedrijven en burgerinitiatieven samen om de komende drie jaar een beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag te maken. Door aan te sluiten bij de energie en veerkracht bij bewoners willen organisaties de vitaliteit en zelfregie van mensen verhogen. Een gedeelde visie op preventie en financiële afspraken gebaseerd op vertrouwen vormen de basis voor de samenwerking tussen gemeente Deventer en zorgverzekeraar Eno.

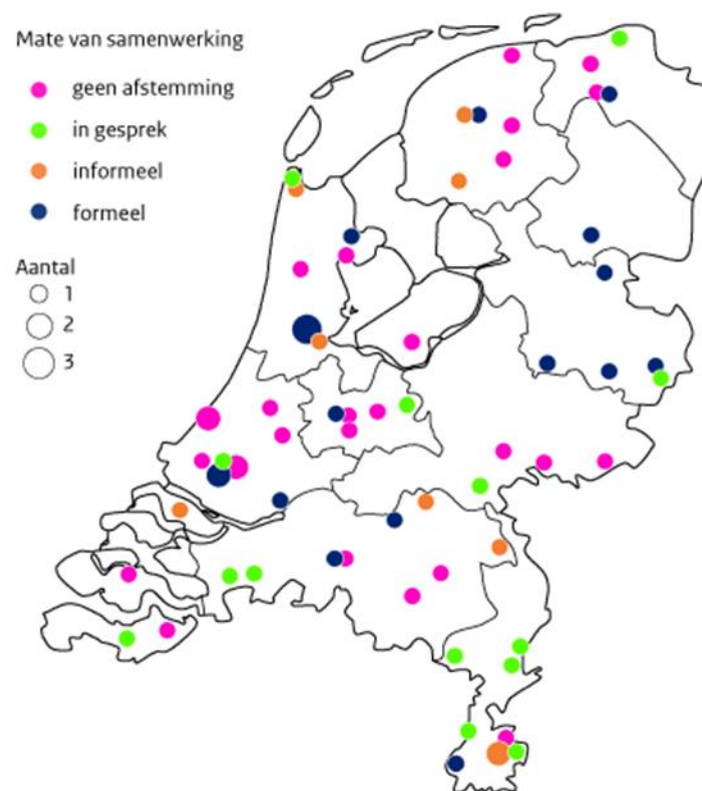
[Lees meer hoe er binnen Samen Gezond in Deventer wordt samengewerkt](#)

VWS-subsidie voor Vitaal Vechtdal om een gezonde leefstijl bij inwoners te stimuleren

Vitaal Vechtdal ontvangt een subsidie voor een periode van 3 jaar van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Dit is een vergoeding voor een deel van de samenwerkingskosten om een gezonde leefstijl bij inwoners in regio Vechtdal te stimuleren en activeren.

Meer info : www.loketgezondleven.nl/zorgstelsel/praktijkvoorbeelden

Meer info: www.rivm.nl/evaluatie-preventie-in-zorgstelsel

Adaptieve regionale netwerken

De regionale samenwerking varieert in sterkte en betrokken actoren

1

Opbouwen van samenwerking

2

Verdiepen van samenwerking

3

Verbreden van samenwerking

Palet aan interventies

Meer info: rivm.nl/lmp

Er gebeurt meer in de regio's

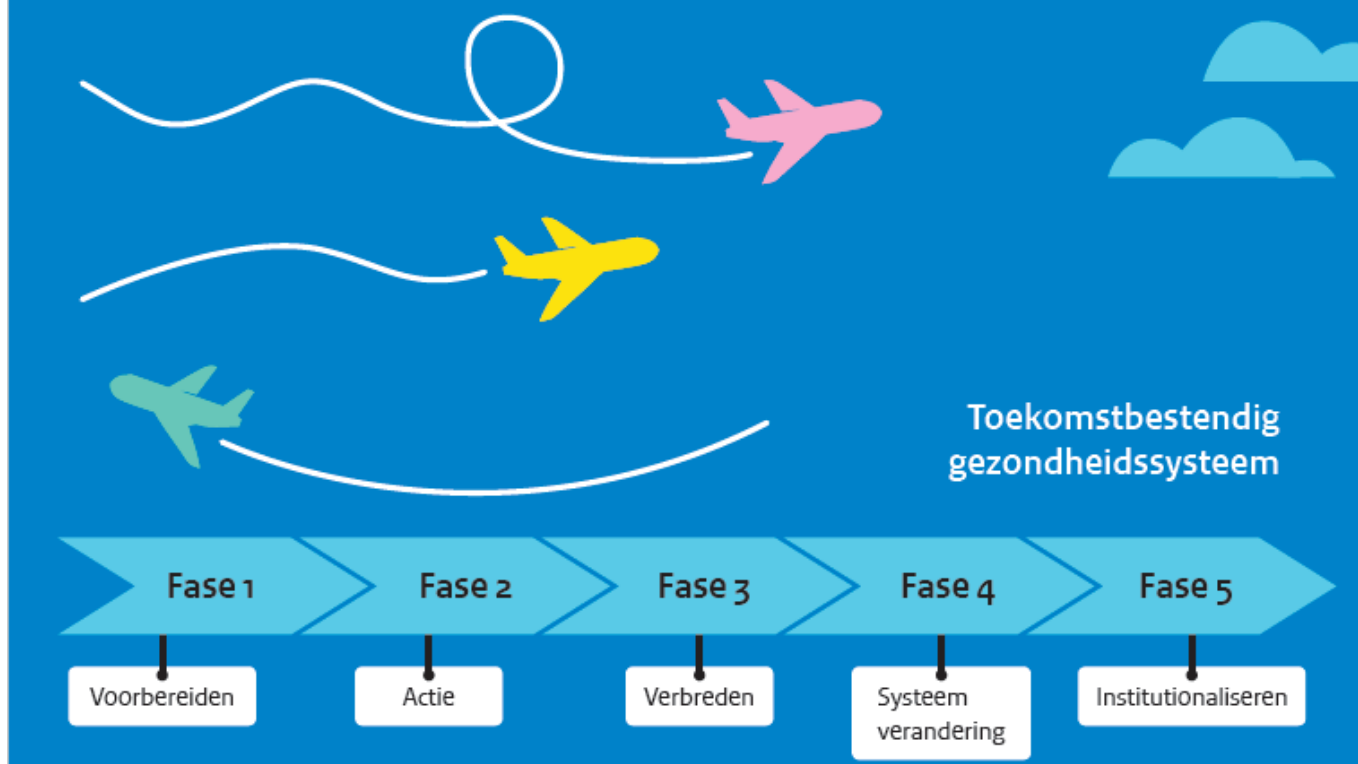
Maar niet alles al zichtbaar.

Ontwikkeling richting een toekomstbestendig gezondheidssysteem

Proeftuinen hebben verschillende ontwikkelingen doorgemaakt

Meer info: rivm.nl/imp

Beweging in beeld

Draagvlak tussen
organisaties

Elkaar begrijpen en
onderling vertrouwen

Gezamenlijke
verantwoordelijkheid

Politiek draagvlak

Financiële prikkels die
Triple Aim stimuleren

Populatiegerichte
verbetercyclus

Burgerparticipatie

Leiderschap

Meer info: rivm.nl/lmp

Wat is burgerparticipatie?

*"Het **betrekken & ondersteunen van inwoners** bij het plannen en implementeren van zorgbeleid, zorgverlening, en bij het verbeteren van de gezondheid & leefbaarheid van wijken. De term duidt erop dat inwoners (meer) **zeggenschap** krijgen over hoe de zorg er uit ziet in hun eigen wijk"*

Inwoners

- Burgerparticipatie is geen afgeleide van de overheid maar **is een beweging van inwoners** zelf
- Burgerparticipatie **levert 'tegenkracht'** tegenover marktwerking & organisaties

Professionals

- **Burgers & organisaties gaan met elkaar in gesprek** over wat er nodig is in de kern
- **Burgerparticipatie wordt opgezet door organisaties** en vragen burgers om mee te doen of om feedback te geven

Organisatie

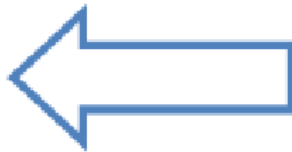

Inwoners

Consultatie niveau

Patiënten/inwoner enquêtes
Focus groepen
Dorpsdagboek

Organisatie

Inwoners

Communicatie niveau

Online platforms, gezondheidsapps
Themabijeenkomsten, burgertops
Multidisciplinaire overleggen inwoners & professionals

Organisatie

Inwoners

Participatie niveau

(Ondersteuning van) burgerinitiatieven,
dorpsraden, cliëntenplatforms, Coöperatie
Cursus samenwerking prof & inwoners
Inwoners lid van stuurgroep
Aanbod opgericht door inwoners
Dorpsondersteuners

Rowe & Frewer
2005

Creëer een veilige
omgeving en
vertrouwde sfeer

Ontwikkel een
gezamenlijke visie
en spreek rollen af

Houd rekening met
motivaties van
inwoners

Houd rekening met
en adresseer scheve
machtsverhoudingen

Investeer in
inwoners en
professionals

Betrek inwoners zo
vroeg mogelijk

Bevorder en pas
ondersteunend
leiderschap toe

Wees bereid om
controle te delen
met inwoners

Realiseer zichtbare
'quick wins'

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/m/pubmed/29653537/>

De Weger et al (2018) Achieving successful community engagement

Omgevingswet

De juiste zorg op de juiste plek

Wie durft?

RAPPORT VAN DE TASK FORCE

Right to Challenge 10 tips voor inwoners en gemeenten

Open Contact

Open Aanpak

Open Data

Open Verantwoording